

Anna Havio

Hoitotyön opiskelijoiden motivaatio itsenäiseen opiskeluun taitopajoissa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sairaanhoidaja

Terveys- ja hoitoala

Opinnäytetyö

24.4.2013

Tekijä(t) Otsikko	Anna Havio Hoitotyön opiskelijoiden motivaatio itsenäiseen opiskeluun taitopajoissa
Sivumäärä	25 sivua + 4 liitettä
Aika	24.4.2013
Tutkinto	Sairaanhoidtaja AMK
Koulutusohjelma	Terveys- ja hoitoala
Suuntautumisvaihtoehto	Hoitotyö
Ohjaaja(t)	TtM, lehtori Leena Hinkkanen TtM, lehtori Tuija Uski-Tallqvist
<p>Metropolia Ammattikorkeakoulun terveys- ja hoitoalan koulutusohjelman kehittämis- ja tutkimushanke (2011-2013) on nimeltään Teho Pro. Hankkeen tarkoituksena on uudistaa ja kehittää oppimista, toimintaa ja opetusta kuuden erilaisen oppimisympäristön kautta. Teho Pro hankkeen yksi oppimisympäristö on TaitoPro – Itsenäisen oppimisen oppimisympäristö. TaitoPro koostuu useasta taitopajastatilasta. Taitopajoissa hoitoalan opiskelijoilla on mahdollisuus vahvistaa omaa osaamistaan ja klinisiä taitojaan harjoittelemalla itsenäisesti, omien oppimistarpeiden mukaan, juuri silloin kun itselle parhaiten sopii. Taitopajojen kautta opiskelijat veloitetaan ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja tunnistamaan oppimistarpeensa sekä kehittämään taitojaan edelleen.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena on edistää taitopajojen hyödyntämistä selvittämällä opiskelijoiden itsenäisen opiskelun motivaatioon vaikuttavia tekijöitä. Tarkoituksena on kuvata mikä vaikuttaa hoitotyön opiskelijoiden omaehtoisen opiskelun motivaatioon TaitoPro-taitopajoissa. Teemahaastatteluiden avulla on tarkoitus tuoda esille ja kuvata, opiskelijoiden kokemuksen ja ajatuksien pohjalta, taitopajoihin liittyviä opiskelumotivaatiota lisääviä ja heikentäviä tekijöitä sekä taitopajojen kehittämissuhteita.</p> <p>Opinnäytetyön haastatteluaineisto kerättiin Metropolia Ammattikorkeakoulun hoitotyön opiskelijoilta vuonna 2013, maaliskuun ja huhtikuun aikana. Haastattelutekniikkana käytettiin teemahaastattelua, johon osallistui kolme kahden hengen ryhmää. Yhteensä haastatteluun osallistui siis kuusi hoitotyön opiskelijaa, jotka kaikki olivat käyttäneet TaitoPro-taitopajoja aiemmin.</p> <p>Opinnäytetyö on tyypiltään laadullinen tutkielma. Aineisto on kerätty teemahaastatteluiden avulla ja aineisto on analysoitu käyttäen induktiivista sisällönanalyysia. Opinnäytetyön tuloksissa nousi esiin hoitotyön opiskelijoiden taitopaja opiskelun motivaatioon vaikuttavia asioita sekä kehittämissuhteita. Opiskelijat olivat kokeneet taitopajat hyvinä, hyödyllisinä ja tarpeellisina. Rauhallinen ja tarkoituksenmukainen harjoitteluun tarkoitettu tila lisäsi myös opiskelijoiden motivaatiota käyttää taitopajoja. Motivaatiota lisäävinä tekijöinä nousi ensimmäisinä esille kädentaitojen harjoittamisen tarve ja laboraatio-opetuksen vähäisyys. Suurimpina motivaatiota heikentävinä tekijöinä koettiin taitopajojen välineiden puuttuminen sekä yleinen jaksaminen ja kiire.</p>	
Avainsanat	motivaatio, TaitoPro, taitopaja, omaehtoinen opiskelu

Author(s) Title Number of Pages Date	Anna Havio Nursing Students Motivation for Independent Learning in Learning Environments 25 pages + 4 appendices 24 April 2013
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Health Care and Nursing
Specialisation option	Nursing
Instructor(s)	Leena Hinkkanen, MHS, lecturer Tuija Uski-Tallqvist, MHS, lecturer
<p>The development project (2011-2013) run by the Faculty of Health Care and Nursing at Helsinki Metropolia School of Applied Sciences is called Teho Pro. The projects aim is to develop operations and teaching of the Faculty of Health Care and Nursing from the perspective of learning environments.</p> <p>SkillsPro - Self-directed Learning Environment is one of Teho Pro's learning environments. It consists of four different learning environments where nursing students can improve their clinical skills by practicing independently. By creating an opportunity for independent learning the students' responsibility for independent studying and professional development is emphasized.</p> <p>The purpose of this study was to describe what affects the nursing students' motivation to study in SkillsPro - Self-directed Learning Environment and to develop the learning environments further. The aim of the final project was to bring out the factors that increase and weaken the motivation of the students based on student interviews.</p> <p>The data for this study were gathered by theme interviews of six nursing students, who took part in the voluntary interviews in March and April 2013. All of the students had used the SkillsPro - Self-directed Learning Environments earlier.</p> <p>The final project was a qualitative study. The data was analyzed using inductive content analysis. In the results, the students brought out both factors that increase and weaken their motivation towards self-directed learning in the learning environments as well as development suggestions. The nursing students found the learning environments for most part to be necessary, useful and helpful. The main factor that increased the students' motivation was the need to practice and rehearse their clinical skills. A peaceful and suitable space for rehearsing clinical skills was also found as a motivation increasing factor. The factors that weakened the students motivation was a busy schedule, the coping of the students and the lack of needed instruments in the learning environments.</p>	
Keywords	motivation, SkillsPro, self-directed learning, learning environment

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Motivaatio	2
2.1	Sisäinen ja ulkoinen motivaatio	3
2.1.1	Sisäinen motivaatio	3
2.1.2	Ulkoinen motivaatio	4
2.1.3	Sisäisen ja ulkoisen motivaation erot	4
2.2	Omaehtoinen oppiminen	4
2.3	Opiskelumotivaatio	5
2.3.1	Opiskelumotivaation eri tasot	6
2.3.2	Heikko opiskelumotivaatio	7
3	Oppimisympäristö	7
4	Aiempi tieto ja tutkimukset	8
5	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite sekä opinnäytetyön kysymykset	9
6	Opinnäytetyön menetelmät ja aineisto	10
6.1	Teemahaastattelu	11
6.1.1	Opinnäytetyön haastatteluaineisto	11
6.1.2	Teemahaastatteluiden aiheet	12
6.2	Induktiivinen analyysi	12
6.2.1	Opinnäytetyön aineiston analysointi	13
7	Opinnäytetyön tulokset	13
7.1	Opiskelijoiden kokemuksia TaitoPro-taitopajoista	13
7.2	Opiskelijoiden motivaatioon vaikuttavat tekijät	14
7.2.1	Motivaatiota lisäävät tekijät	15
7.2.2	Motivaatiota heikentävät tekijät	16
7.3	Opiskelijoiden kehittämissuhteita	17
8	Johtopäätökset ja pohdinta	18
9	Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	21
	Lähteet	24

Liitteet

Liite 1. Tutkimuslupahakemus

Liite 2. Haastattelukutsu

Liite 3. Motivaatiokäsitteiden muotoutuminen

Liite 4. Kehittämis ehdotuskäsitteiden muotoutuminen

1 Johdanto

Metropolia Ammattikorkeakoulun terveys- ja hoitoalan koulutusohjelman kehittämis- ja tutkimushanke (2011-2013) on nimeltään Teho Pro. Hankkeen tarkoituksena on uudistaa ja kehittää oppimista, toimintaa ja opetusta kuuden erilaisen oppimisympäristön kautta. Teho Pro -hankkeen yksi oppimisympäristö on TaitoPro – Itsenäisen oppimisen oppimisympäristö. TaitoPro koostuu useasta opiskelijoiden käytössä olevasta taitopajatilasta.

TaitoPro-taitopajoissa hoitoalan opiskelijoilla on mahdollisuus vahvistaa omaa osaamistaan ja kliinisiä taitojaan harjoittelemalla itsenäisesti, omien oppimistarpeiden mukaan, juuri silloin kun itselle parhaiten sopii. Pajatiloja on yhteensä neljä, kolme taitopajatilaa sijaitsee Tukholmandadun toimipisteessä (TA107, TB519 ja TA604) ja yksi pajatila sijaitsee Vanhan Viertotien toimipisteessä (VV337). Taitopajoissa opiskelijat voivat itsenäisesti harjoitella mm. verenpaineen mittaamista, nenä-mahaletkun laittoa, katetointia, elvytystä ja i.v. kanylointia edellyttäen, että aiheeseen liittyvä teoriaopetus ja laboraatio-opetus on käyty. Taitopajatilat on mahdollista varata 1-4 opiskelijan käyttöön oppimisalusta Moodlen kautta. (TaitoPro. 2013, Metropolia Ammattikorkeakoulu. 2012, Virtanen 2012: 30-33.)

Itsenäinen oppimisympäristö TaitoPro on opiskelijoille hyvä mahdollisuus kehittää ja vahvistaa kliinisiä taitojaan hoitoalan tehtävissä. Taitopajojen kautta opiskelijat velvoitetaan ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja tunnistamaan oppimistarpeensa sekä kehittämään taitojaan edelleen. Itsenäinen opiskelu hoitoalalla, myös koulutuksen jälkeen, on tärkeää, koska hoitoalan työntekijät vastaavat hoitotyön kehittämisestä ja oman alansa asiantuntijuudesta. He huolehtivat ammatin sisällön syventämisestä ja edistävät näyttöön perustuvaa hoitotyötä ja kehittävät koulutusta edelleen. (Sairaanhoitajaliitto 2012). Hoitohenkilökunnan vaatimukseen kuuluu oman osaamisen ja tiedon kehittäminen, vahvistaminen ja päivittäminen. Terveystieteiden näytöön perustuvien yhtenäisten käytäntöjen kehittäminen ja levittäminen sekä potilasturvallisuuden edellyttämä henkilöstön ohjauksen ja osaamisen varmistaminen on terveydenhuollon toimintaedellytys (Terveystieteidenlaki 1326/2010).

Opinnäytetyön tavoitteena on edistää taitopajojen hyödyntämistä selvittämällä opiskelijoiden itsenäisen opiskelun motivaatioon vaikuttavia tekijöitä. Tarkoituksena on kuvata

mikä vaikuttaa hoitotyön opiskelijoiden omaehtoisen opiskelun motivaatioon TaitoPro-taitopajoissa. Teemahaastatteluiden avulla on tarkoitus tuoda esille ja kuvata, opiskelijoiden kokemuksen ja ajatuksien pohjalta, taitopajoihin liittyviä opiskelumotivaatiota lisääviä ja heikentäviä tekijöitä sekä taitopajojen kehittämisehdotuksia.

2 Motivaatio

Motivaatio on alun perin johdettu latinan verbistä *movere*, liikkua. Sanan merkitystä on myöhemmin laajennettu tarkoittamaan käyttäytymistä virittävien ja ohjaavien tekijöiden järjestelmää. Motivaation määrittelyssä kantasana on motiivi. Motiiveilla viitataan tarpeisiin, haluihin, vietteihin, sisäisiin ylläkkeisiin sekä palkkioihin ja rangaistuksiin. Motiivit herättävät, innostavat ja ylläpitävät käyttäytymisen suuntaa. Näin ollen ne ohjaavat ja kanavoivat käyttäytymistä kohti päämäärää, joko tiedostetusti tai tiedostamattomasti. Motivaatio tarkoittaa siis motiivien aikaansaamaa tilaa. Se on sisäinen prosessi, joka aktivoi energiaa liikkeelle ja ohjaa ihmisen toimintaa. Motivaatiossa on halua ja pyrkimystä, ja se saa liikkeelle sisäisiä voimavaroja. Motivoitunut käyttäytyminen on aina tavoitteellista ja johonkin päämäärään tähtäävää. (Kalakoski ym. 2007: 28–29; Malmberg – Little 2005: 128–129; Kauppila 2003: 43; Ruohotie 1998: 36–37.)

Motivaatio ei ole ominaisuus tai tuote, se ei ole varhaislapsuudessa muodostunut luonteempiirre, joka pysyisi muuttumattomana koko eliniän vaan käsitteellinen skeema, joka auttaa ymmärtämään käyttäytymistä. Motivaatiota ei kyetä mittaamaan, vaan sitä tarkastellaan valintojen, yrittämisen, sinnikkyuden ja sanallistamisen kannalta. (Niermeyer – Seyffert 2004: 12.) Motivaatio on aina tilannesidonnainen, luonteeltaan dynaaminen ja se voi vaihdella eri tilanteiden välillä. Motivaatio voidaan jakaa tilannemotivaatioon ja yleismotivaatioon. Tilannemotivaatio liittyy tilanteisiin ja tavoitteisiin, jossa sisäiset ja ulkoiset ärsykkeet virittävät motiiveja, jotka vuorostaan suuntaa käyttäytymistä tiettyyn päämäärään. Tilannemotivaation ansiosta ihminen sitoutuu tiettyyn tavoitteeseen, se vaikuttaa myös siihen millä sinnikkyydellä ja voimakkuudella tavoitteeseen pyritään. Yleismotivaatio on jokaiselta ihmiseltä löytyvää motivaatiota sekä tavoitteita ja toiveita. Yleismotivaatiossa korostuu käyttäytymisen pysyvyys, se kuvaa käyttäytymisen yleistä suuntaa ja vireyden keskimääräistä tasoa. Yleismotivaatio onkin lähinnä asenteen synonyymi. Asenteen ja motivaation välinen ero on se, että asenne on suhteellisen pysyvä, sisäistynyt ja hitaasti muuttuva valmius, joka vaikuttaa eniten toiminnan laatuun.

Motivaatio taas on melko lyhytaikainen ja liittyy usein vain yhteen tilanteeseen kerrallaan, se vaikuttaa siihen millä vireydellä toiminta tehdään. Tilannemotivaatio on voimakkaasti riippuvainen yleismotivaatiosta. (Kalakoski ym. 2007: 28–29; Malmberg – Little 2005: 128–129; Niermeyer – Seyffert 2004: 14–15; Ruohotie 1998: 41–42; Metsämuuronen 1997: 8; Peltonen – Ruohotie 1992: 17–18.)

Vireys, suunta ja systeemiorientoituminen, ovat motivaation kolme ominaisuutta ja useissa määritelmässä motivaatio kuvataankin näiden komponenttien avulla. Vireydellä viitataan energiaan, joka ajaa toimimaan ja käyttäytymään tietyllä tavalla. Suunta viittaa toiminnan päämääräsuuntautuneisuuteen, eli toiminta ja käyttäytyminen on suunnattu jotakin kohti. Systeemiorientoitumisella viitataan ympäristön ja yksilön voimiin, jotka palautteen kautta joko vahvistavat tarpeiden voimakkuutta ja energian suuntaa tai toisaalta saavat yksilön luopumaan toimintansa suunnasta ja suuntaamaan energiansa muualle. (Ruohotie 1998: 37; Peltonen – Ruohotie 1992: 16–17.)

2.1 Sisäinen ja ulkoinen motivaatio

Motivaatio voidaan jakaa myös sisäiseen motivaatioon ja ulkoiseen motivaatioon. Sisäinen ja ulkoinen motivaatio vaikuttavat siihen, millaisia käyttäytymiseen vaikuttavia motiiveja ihmisellä esiintyy sekä siihen, millaisia tavoitteita itselle asetetaan. Kannusteilla ja palkkioilla on suuri vaikutus siihen, miten innokkaasti asetettuihin tavoitteisiin pyritään. Kannusteet voivat palkita joko sisäisesti tai ulkoisesti. (Kalakoski ym. 2007: 29–30; Malmberg – Little 2002: 129; Ruohotie 1998: 37–38; Peltonen – Ruohotie 1992: 18, 85.)

2.1.1 Sisäinen motivaatio

Sisäisessä motivaatiossa palkitsevana koetaan itse toiminta. Yksilön tavoitteet ovat sellaisia, joita hän itse haluaa saavuttaa. Ihmisen tarve toteuttaa ja kehittää itseään on yhteydessä sisäiseen motivaatioon. Uteliaisuus, spontaanisuus ja kiinnostus ilman ulkoisia palkkioita ovat osa sisäistä motivaatiota. (Ruohotie 1998: 37–38; Malmberg – Little 2005: 129–131; Kalakoski ym. 2007: 29–31; Metsämuuronen 1997: 9.) Sisäisesti motivoitunut opiskelija pyrkii opiskelemaan syväsuuntautuneesti, eli opiskelija pyrkii ennen kaikkea ymmärtämään opiskeltavan asian (Komulainen ym. 2012: 122). Opiskelija ottaa vastuun omasta oppimisestaan.

2.1.2 Ulkoinen motivaatio

Ulkoinen motivaatio on ympäristöstä riippuvainen. Ulkoinen motivaatio perustuu toiminnasta saataviin palkkioihin, kuten hyviin arvosanoihin, suosioon, hyväksyntään tai rangaistuksen välttämiseen. Ulkoiset palkkiot tyydyttävät tavallisesti yhteenkuuluvuuden ja turvallisuuden tarpeita. Voidaan sanoa, että ulkoisesti motivoitunut yksilö toimii sen perusteella, mitä muut haluavat. (Ruohotie 1998: 37–38; Malmberg – Little 2005: 129–131; Kalakoski ym. 2007: 29–31; Metsämuuronen 1997: 9; Peltonen - Ruohotie 1992: 18–21, 85.) Ulkoisesti motivoitunut opiskelija opiskelee usein pintasuuntauneesti. Opiskelija pyrkii vain painamaan asian mieleen ja muistamaan sen samanlaisena, analysoimatta tietoa tarkemmin. (Komulainen ym. 2012: 123.)

2.1.3 Sisäisen ja ulkoisen motivaation erot

Ulkoiset palkkiot ovat usein kestoaltaan lyhytaikaisia ja palkkion saamisen tarve voi esiintyä usein. Sisäiset palkkiot ovat kestoaltaan pitkäaikaisia ja niistä voi tulla pysyvä motivaation lähde. Tämän vuoksi sisäiset palkkiot ovat usein tehokkaampia kuin ulkoiset. Näiden erottaminen ei kuitenkaan aina ole helppoa. Esimerkiksi hyvästä opinto-suorituksesta saatu arvosana on pätemisen mitta, mutta se palkitsee myös sisäisesti. (Ruohotie 1998: 39; Peltonen – Ruohotie 1992: 19.) Erilaisista sisällöistään huolimatta sisäistä ja ulkoista motivaatiota ei voida pitää täysin erillisinä, ne ennemmin täydentävät toisiaan. Sisäinen ja ulkoinen motivaatio esiintyykin usein samanaikaisesti. (Ruohotie 1998: 38; Peltonen – Ruohotie 1992: 18–21.) Ulkoinen motivaatio saattaa vähitellen myös sisäistyä. Opiskelija saattaa aluksi kokea ulkoisten tekijöiden vaativan toiminaan tietyllä tavalla, mutta vähitellen itsestäänkin voi alkaa tuntua tärkeältä toimia juuri niin. (Kalakoski ym. 2007: 29.)

2.2 Omaehtoinen oppiminen

Sisäinen motivaatio on lähtökohta omaehtoiselle oppimiselle, tällöin opiskelija opiskelee ennen kaikkea itsensä takia. (Kauppila 2003: 43–45). Omaehtoisesta oppimisesta voidaan siis puhua silloin, kun oppijalla itsellään on halu oppia, tietää, taitaa ja omak-sua. Sisäinen innostus johtaa hakeutumiseen tarvittavan tiedon ääreen tai taitojen itse-näiseen kartuttamiseen, ihminen siis hakeutuu opiskelemaan oppiaineita ja sisältöjä, joista on kiinnostunut. Jotta omaehtoisen oppimisen kriteerit täyttyvät, tulee opiskelun

lähteä oppijan omasta halusta ja mielenkiinnosta, vapaaehtoisesti. Opiskelu tuottaa kokemuksia edistymisestä ja henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisesta. (Ruohotie 1998: 39; Metsämuuronen 1997: 19–25.)

Aktiiviseen oppimiseen kuuluu ensisijaisesti yksilön oma-aloitteinen kyky hankkia tietoa, mikä vuorostaan merkitsee kykyä ohjata omaa oppimistaan. Enää ei luoteta opetukseen, joka ei vaadi opiskelijoilta aktiivisuutta, tiedon omakohtaista prosessointia ja tarjotun tiedon kriittistä arviointia. (Ojanen 2006: 49-51.) Omaehtoiseen oppimiseen voidaan vaikuttaa kahdessa vaiheessa. Alkuvaiheen tulisi olla kiinnostava ja nautittava ja oppijan tulisi saada positiivinen ensikokemus opittavasta aiheesta. Mielenkiinnon herättyä, pyritään säilyttämään ja kasvattamaan mielenkiintoa entisestään. Tällöin pyritään voimistamaan sitoutumista opittavaa aihetta kohtaan. Sitoutuminen kasvaa taitotason myötä. (Metsämuuronen 1997: 30.)

Hyvä motivaatio tuottaa omaehtoista oppimista. Omaehtoisen oppimisen edellytyksiä on useita. Opiskelijan tulee asettaa opiskelulle realistiset tavoitteet, suunnitella oppimisprosessiaan ja toteuttaa opintojaan itsenäisesti. Opiskelijan tulee osata ottaa vastaan tietoa, käsitellä sitä ja sisäistää oppimansa, jotta voisi soveltaa tai hyödyntää opittua tietoa työssään tai tehtävissä. Oppimista tulisi myös osata arvioida ja kontrolloida. (Kauppila 2003: 43, 82-84.)

2.3 Opiskelumotivaatio

Opiskelumotivaatio tarkoittaa opiskelijan kiinnostusta opiskelua kohtaan sekä motivaation taustalla olevia tekijöitä, jotka liittyvät opiskelijaan, ympäristöön ja oppimistilanteeseen. Opiskelumotivaatio on päämäärään suuntautuvaa käyttäytymistä, mutta motivaation tavoin se ei ole suoraan mitattavissa tai havaittavissa. Opiskelumotivaatio on opiskelua suuntaavaa, aktivoivaa, ohjaavaa ja ylläpitävää sekä sisältää niin opiskelua vahvistavia kuin estäviäkin tekijöitä. (Hakanen - Kuosmanen 2005: 8.) Opintojen sujuvan etenemisen edellytyksenä pidetään opiskelumotivaatiota opiskelijan lahjakkuuden, kykyjen, taloudellisten ja sosiaalisten resurssien sekä ympäristötekijöiden ohella. Opiskelumotivaatio siis liittyy voimakkaasti opiskelijan persoonallisuuteen, opiskeltavaan alaan ja sen sisältöihin sekä opetussuunnitelmaan. Myös elämäntilanne ja näin ollen vastuunottaminen vaikuttaa opiskelumotivaation taustalla. (Niermeyer – Seyffert 2004: 23, 42-44, 86.)

Opiskelumotivaatio on yhteydessä muihin oppimisen alueisiin kuten tarkkaavaisuuteen, pitkäjänteisyyteen, keskittymiskykyyn, prosessointiin, oppimisen strategioihin ja muistamiseen. Hyvä motivaatio ilmenee vastuun ottamisena opiskelusta ja luo tilan, jossa opiskelija pystyy tavoittamaan itselleen asettamat tavoitteet. Motivoituneella opiskelijalla on realistiset päämäärät, eikä hän anna helposti periksi. (Kauppila 2003: 43). Itsearvostus on oppimistulosten kannalta keskeisin tarve (Ruohotie 1998: 51).

2.3.1 Opiskelumotivaation eri tasot

Opiskeluun liittyvä motivaatio jakautuu viiteen tasoon: estynyt motivaatio, hajaantunut motivaatio, selviytymismotivaatio, saavutusmotivaatio ja sisäinen motivaatio. Kolmea viimeistä pyritään opiskelussa tavoittelemaan. Kyseessä on estynyt motivaatio, kun erilaiset alitajuiset ja tietoiset esteet ja ongelmat estävät tehokkaan opiskelun. Hajaantuneessa motivaatiossa opiskeluun ei jää riittävästi aikaa, kun muut mielenkiinnon kohteet ja projektit ovat tärkeämpiä. Selviytymismotivaatio edustaa pintaprosessointia, eli asiat pyritään oppimaan sellaisinaan. Tällöin käytetään ulkomuistiin perustuvaa opiskelutapaa. Saavutusmotivaatio on erinomaisiin tuloksiin ja arvosanoihin tähtäävää. Oppiminen koetaan haasteena ja tavoitteena on menestyminen. Opiskelijalla on voimakas pyrkimys kohti tavoitteitaan, eikä hän lannistu vaikeuksienkaan ilmetessä. (Kauppila 2003: 44-45.)

Sisäinen motivaatio on kaikista motivaatiotasoista paras, tällöin tiedolla on opiskelijalle henkilökohtainen merkitys. Kiinnostus asian sisältöä kohtaan johtaa opiskelijan itsensä kehittämiseen. Tyypillistä sisäiselle opiskelumotivaatiolle on syväprosessointi, eli opiskelija pohtii asioita useasta näkökulmasta. Suorittamisen pyrkimys on niin vahva, että koko kapasiteetti käytetään siihen. Sisäinen motivaatio on merkki myös omaehtoisuudesta ja itseohjautuvuudesta, tällöin elinikäisen oppimisen valmiudet kehittyvät. Ulkoiset palkinnot eivät enää toimi kannustimina, vaan ajattelu suuntautuu tulevaisuuteen. (Kauppila 2003: 45-47.)

Sisäisen opiskelumotivaation syntymiselle välttämättömiä, muttei yksin riittäviä, tekijöitä on useita. Ohjaajan tulee olla kärsivällinen, kannustava ja tukea opiskelijoiden ponnisteluja sekä tuoda esille avun antaminen. Ohjaaja ei saa aiheuttaa ylikriittisyydellään ja rangaistuksilla pelkoa. Kyky esittää uudet tehtävät oppimismahdollisuuksina motivoi opiskelijoita. Tehtävien vaikeusaste tulee rakentaa niin, että opiskelijoilla syntyy menestymisen odotuksia ja mahdollisuuksia onnistua. Opiskelija saa myönteistä vahvis-

tusta yltäessään tavoitteisiin. Näin onnistumisen kokemukset maksimoidaan ja opiskelijoiden usko omaan kykyihinkin vahvistuu. Itsesyytökset epäonnistumisen jälkeen minimoidaan. Mielenkiintoiset ja vaihtelevat tehtävät vähentävät opiskelijoiden kyllästymistä ja tylsistymistä. (Ruohotie 1998: 39–41.)

2.3.2 Heikko opiskelumotivaatio

Useimmiten syyt heikkoon opiskelumotivaatioon ovat negatiiviset opiskelukokemukset. Opiskelija tarvitsee vahvistusta omalle oppimiskyvyilleen ja osaamiselleen. Opiskelijan heikko itsetunto, liian korkea vaatimustaso ja palkintojen puuttuminen ovat usein syynä heikkoihin oppimistuloksiin ja puutteelliseen motivoitumiseen. Opiskelun kanssa kilpailevat muut intressit heikentävät myös opiskelumotivaatiota. Hyvät harrastukset usein edistävät opiskelumotivaatiota, mutta joskus harrastukset vievät opiskelijan mielenkiinnon siinä määrin, että opiskeluun ei jää aikaa.

Usein heikon opiskelumotivaation omaavat opiskelijat kokevat syyllisyyttä, kyllästyneisyyttä, ärtyneisyyttä, tuskaisuutta ja ahdistuneisuutta. Aikaansaamattomuuden syyllisyys saattaa kuitenkin olla merkki motivaation kohoamisesta. Opiskelija tarvitsee jossain määrin stressiä, jotta aikomuksista päästään toteuttamiseen. Syyllisyys on energiaa kuluttavaa, mutta kohtuullisina syyllisyys ja huono omatunto voivat laukaista opiskelun liikkeelle. Opiskelija kykenee näin ollen vähentämään ahdistuneisuutta opiskelusuorituksilla. (Kauppila 2003: 49-51)

3 Oppimisympäristö

Oppimisympäristö ei käsitteenä vielä ole vakiintunut, mutta tyypillisesti sillä kuvataan erilaisia suunniteltuja tiloja, paikkoja, yhteisöjä tai toimintatapoja, jotka tukevat ja edistävät oppimista. Oppimisympäristö on kasvatuksellinen ilmapiiri, joka antaa mahdollisuuden luoda uutta tietoa (Ojanen 2006: 149). Oppimisympäristölle oleellista on, että se muodostaa oppimista tukevan sosiaalisen yhteisön ja, että ympäristön käyttö on opettavaisesti ja kasvatuksellisesti suunniteltu. Erilaiset fyysiset, paikalliset ja sosiaaliset olosuhteet auttavat innovatiivisuuden ja luovuuden kehittymisessä. Perinteisestä opettaja- ja luokkahuonekeskeisestä opetuksesta siirrytään hyödyntämään erilaisia

oppimisympäristöjä osana oppilaitoksessa tapahtuvaa opiskelua. (Jyväskylän Yliopisto 2012).

Metropolia Ammattikorkeakoulun terveystieteiden ja hoitoalan koulutusohjelma kehittää oppimisympäristöopiskelua hankkeen kautta. Kehittämisen ja tutkimushanke (2011-2013) on nimeltään Teho Pro. Teho Pro:n tarkoituksena on uudistaa ja kehittää oppimista, toimintaa ja opetusta kuuden erilaisen oppimisympäristön kautta. Teho Pro hankkeen yksi oppimisympäristö on TaitoPro – Itsenäisen oppimisen oppimisympäristö.

TaitoPro – Itsenäisen oppimisen oppimisympäristö muodostuu neljästä taitopajasta. Taitopajoissa hoitoalan opiskelijoilla on mahdollisuus vahvistaa omaa osaamistaan ja kliinisiä taitojaan harjoittelemalla itsenäisesti, omien oppimistarpeiden mukaan, juuri silloin kun itselle parhaiten sopii. Pajatiloja on yhteensä neljä, kolme taitopajatilaa sijaitsee Tukholmankadun toimipisteessä (TA107, TB519 ja TA604) ja yksi pajatila sijaitsee Vanhan Viertotien toimipisteessä (VV337). Taitopajoissa opiskelijat voivat itsenäisesti harjoitella mm. verenpaineen mittaamista, nenä-mahaletkun laittoa, katetrointia, elvytystä ja i.v. kanylointia, edellyttäen että aiheeseen liittyvä teoriaopetus ja laboraatio-opetus on käyty. Taitopajatilat on mahdollista varata 1-4 opiskelijan käyttöön oppimisalusta Moodlen kautta. (TaitoPro. 2013, Metropolia Ammattikorkeakoulu. 2012, Virtanen 2012: 30-33.)

4 Aiempi tieto ja tutkimukset

Hoitotyön opiskelijoiden opiskelumotivaatiota ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä on aiemmin tutkittu opinnäytetöissä ja Pro gradu tutkielmissa. Myös hoitotyön opiskelijoiden kädentaitojen harjoittamista ja niiden oppimista on tutkittu. Tutkimuksia, jotka käsittelevät opiskelijoiden motivaatiota itsenäiseen kädentaitojen opiskeluun ja opetteluun ei löytynyt.

Hakanen ja Kuosmanen (2005) tekivät opinnäytetyön hoitotyönopiskelijoiden opiskelumotivaatiosta ja siihen yhteydessä olevista tekijöistä. Opinnäytetyö on kvantitatiivinen kyselylomake tutkimus, jossa tuodaan esille niin sisäisiä kuin ulkoisiakin motivaatiota edistäviä ja vähentäviä tekijöitä hoitotyön opiskelijoilla. Samaa aihepiiriä tutkivan Pro gradu tutkielman on tehnyt Hietaharju (2002). Hietaharju on tutkinut hoitotyön opiskeli-

joiden hoitamaan oppimista ja siihen liittyvää motivaatiota opiskelijoiden kirjoittamien esseiden ja myöhemmin vielä muutamien teemahaastatteluiden pohjalta.

Hoitotyönopiskelijoiden kuvaamia oppimisen kokemuksia kädentaitojen harjoittelusta on tutkinut Käyhkö (2004) Pro gradu tutkielmassaan. Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa hoitotyön koulutuksen ja harjoittelun kehittämiseksi, hoitotyönopiskelijoiden esseiden pohjalta. Myös Salin (2001) on Pro gradu tutkielmassaan tutkinut sairaanhoitajaopiskelijoiden kädentaitojen oppimista. Tarkoituksena on ollut kuvata ammattikorkeakoulussa opiskelevien sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia kädentaitojen oppimisesta laboraatiotilanteissa kyselylomakkeiden avulla, koska työyhteisön mukaan ammattikorkeakoulusta valmistuneilla sairaanhoitajilla on heikohkot kädentaidot.

Salmela (2004) on tutkinut sairaanhoitajaopiskelijoiden hoitamisen taitoja ja niiden opetusta ammattikorkeakoulussa kyselylomaketutkimuksella, johon oli vastannut niin sairaanhoitajaopiskelijat kuin opettajatkin. Kaikki osapuolet olivat arvioineet opiskelijoiden hoitamisentaidot keskinkertaisiksi ja laboraatio-opetuksen riittämättömäksi. Jaroma (2000) on kuvannut kyselylomaketutkimuksessaan hoitotyönopiskelijoiden käsityksiä heidän koulutuksesta sekä tulevasta toiminnasta hoitotyössä.

Kansainvälisiä tutkimuksia, jossa olisi tutkittu hoitotyönopiskelijoiden motivaatiota itsenäiseen tai omaehtoiseen kädentaitojen harjoitteluun ei löytynyt. Aiheen joitakin osia kuitenkin sivuttiin muutamassa kansainvälisessä artikkelissa. Sairaanhoitajaopiskelijoiden ja ohjaajien käsityksiä oppimisesta ja opettamisesta taitopaja-tyyppisessä oppimisympäristössä oli tutkinut Freeth ja Fry (2005). Opiskelijoiden motivoimista itseohjautuvaan opiskeluun oli tutkittu Reganin toimesta (2003). Molemmat artikkelit olivat julkaistu Nurse Education Today – lehdessä.

5 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite sekä opinnäytetyön kysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata mikä vaikuttaa hoitotyön opiskelijoiden omaehtoisen opiskelun motivaatioon TaitoPro-taitopajoissa. Opinnäytetyön tavoitteena on edistää taitopajojen hyödyntämistä selvittämällä opiskelijoiden itsenäisen opiskelun motivaatioon vaikuttavia tekijöitä.

Opinnäytetyöllä pyritään vastaamaan seuraaviin TaitoPro-taitopajoihin liittyviin kysymyksiin:

- Mitkä tekijät lisäävät hoitotyönopiskelijoiden motivaatiota omaehtoiseen opiskeluun TaitoPro-taitopajoissa?
- Mitkä tekijät heikentävät hoitotyönopiskelijoiden motivaatiota omaehtoiseen opiskeluun TaitoPro-taitopajoissa?
- Miten hoitotyönopiskelijat haluaisivat kehittää TaitoPro-taitopajoja?

Teemahaastatteluiden aikana kyseltiin myös kokemuksia TaitoPro-taitopajojen käytöstä, tilanvarausjärjestelmästä sekä taitopajoihin liittyvistä ohjeista apukysymysten muodossa. Haastatteluissa käytettyjä apukysymyksiä olivat muun muassa:

- Oletteko käyttäneet taitopajoja aiemmin?
- Miten/millaisina koitte taitopajat?
- Mikä motivoi käyttämään taitopajoja?
 - Mitkä tekijät itsessäsi vaikuttavat motivaatioon lisäävästi?
 - Mitkä tekijät ympäristössä vaikuttavat motivaatioon lisäävästi?
- Mikä heikentää motivaatiota opiskella taitopajoissa?
 - Mitkä tekijät itsessäsi vaikuttavat motivaatioon heikentävästi?
 - Mitkä tekijät ympäristössä vaikuttavat motivaatioon heikentävästi?
- Millaisia kokemuksia on taitopajojen varaamisesta?
- Millaisina koitte taitopajoihin liittyvät ohjeet ja ohjeistukset?
- Miten kehittäisitte taitopajoja?

6 Opinnäytetyön menetelmät ja aineisto

Opinnäytetyö on tyypiltään laadullinen tutkielma. Lähtökohtana laadullisessa tutkimuksessa on todellisen elämän kuvaaminen. Laadullinen tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedon hankintaa, jossa aineisto kootaan luonnollisissa ja todellisissa tilanteissa ja jossa ihmistä suositaan tiedon keruun instrumenttina. Opinnäytetyössäni aineisto on kerätty teemahaastatteluiden avulla ja aineisto analysoidaan käyttäen induktiivista sisällönanalyysia. Induktiivinen analysointi pyrkii aineiston monitahoiseen ja yk-

sityiskohtaiseen tarkasteluun. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 50-53; Hirsjärvi ym. 2009: 160-164.)

6.1 Teemahaastattelu

Teemahaastattelu on strukturoidun ja avoimen haastattelun välimuoto, jossa aihepiiri on tiedossa, mutta kysymysten tarkka muoto ja esittämisjärjestys puuttuvat (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 96; Hirsjärvi ym. 2009: 208). Teemahaastattelun aikana aiheesta syntyvä keskustelu tuo osallistujissa esille uusia ajatuksia ja näkökulmia, jolloin on mahdollista tavoittaa syvällisempää informaatiota. Verrattuna kyselytutkimuksiin, haastatteluilla toteutettujen tutkimusten vastausprosentti ja vastausaktiivisuus on yleensä parempi. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 98).

Haastattelun etuna muihin tiedonkeruumenetelmiin verrattuna on se, että aineiston keruuta voidaan säädellä joustavasti tilanteen edellyttämällä tavalla ja vastaajia myötäillen. Aiheiden järjestystä on mahdollista säädellä, halutessa on mahdollista selvittää saatavia vastauksia ja lisäksi on enemmän mahdollisuuksia tulkita vastauksia. Haastattelulla halutaan korostaa sitä, että haastateltavalla on mahdollisuus tuoda esille itseään koskevia asioita vapaasti. Jo ennalta tiedetään, että haastattelu tuottaa vastauksia monitahoisesti ja moniin suuntiin. (Hirsjärvi ym. 2009: 204-206.)

6.1.1 Opinnäytetyön haastatteluaineisto

Tutkimuslupa opinnäytetyötä varten myönnettiin Metropolia Ammattikorkeakoulun terveys- ja hoitoalan yksikön johtajan Elina Erikssonin toimesta 15.2.2013. Liitteenä tutkimuslupahakemus (Liite 1).

Opinnäytetyön haastatteluaineisto kerättiin Metropolia Ammattikorkeakoulun hoitotyön opiskelijoilta vuonna 2013, maaliskuun ja huhtikuun aikana. Haastattelut toteutettiin tarkalleen 27.3.-, 28.3.- ja 4.4.2013 Metropolia Ammattikorkeakoulun Tukholmankadun toimipisteen luokkatiloissa. Haastattelutekniikkana käytettiin teemahaastattelua, johon osallistui kolme kahden hengen ryhmää. Yhteensä haastatteluun osallistui siis kuusi hoitotyön opiskelijaa, jotka kaikki olivat käyttäneet TaitoPro-taitopajoja aiemmin. Kaikki kolme haastattelua nauhoitettiin.

Haastatteluun haettiin hoitotyönopiskelijoita Metropolia Ammattikorkeakoulussa vuonna 2012 syksyllä aloittaneista ryhmistä sekä vuonna 2013 keväällä aloittaneista ryhmistä. Opiskelijoille lähetettiin sähköpostin välityksellä haastattelukutsut (Liite 2). Haastateltaviksi valikoitui kuusi ensimmäistä vapaaehtoisesti sähköpostikutsuun vastannutta. Neljä opiskelijoista olivat keväällä 2013 opintonsa aloittaneita ja kaksi opiskelijoista olivat aloittaneet opintonsa syksyllä 2012. Kahden hengen ryhmät muodostuivat opiskelijoiden omien aikataulujen mukaan, sen mukaan milloin he pystyivät osallistumaan haastatteluun. Haastatteluun osallistuneet opiskelijat saivat kiitokseksi suklaalevyt.

6.1.2 Teemahaastatteluiden aiheet

Teemahaasteluissa käsiteltiin seuraavia aiheita:

- Kokemuksia taitopajatilojen käytöstä
- Motivaatiotekijät
- Ohjeistukset ja käyttöohjeet
- Tilanvarausjärjestelmä
- Kehittämisehdotukset

Painopisteinä haastatteluissa olivat motivaatioon liittyvät tekijät. Muita aiheita sivuttiin lyhyesti motivaatiotekijöiden ohella.

6.2 Induktiivinen analyysi

Kerätyn aineiston analyysi, tulkinta ja johtopäätösten tekeminen on opinnäytetyön ydinasia. Analyysivaiheessa selviää, minkälaisia vastauksia ongelmiin saadaan. (Hirsjärvi ym. 2009: 221.) Tyypillisin laadullisen tutkimuksen analyysimenetelmä on induktiivinen, eli aineistolähtöinen, sisällönanalyysi. Induktiivinen sisällönanalyysi on dokumenttien sisällön sanallista kuvaamista, jonka tavoitteena on ilmiön laaja, mutta tiivis esittäminen. Usein induktiivista sisällönanalyysiä pidetään yksinkertaisena tekniikkana, koska se ei johda tilastollisten analyysien mahdollisuuteen. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 131, 134).

Aineiston keräämisen jälkeen seuraa analyysivaihe. Aineiston analysoiminen alkaa litteroimalla haastattelunauhojen materiaali. Nauhoitetut haastattelut litteroidaan yleis-

kielellä, eli aineiston haastattelunauhojen materiaali kirjoitetaan tekstiksi. Yleensä nauhoitettu materiaali litteroidaan sanasta sanaan, mutta muitakin ratkaisuja käytetään. Tämän jälkeen aineisto käydään läpi, yksinkertaistetaan, luodaan käsitteitä ja lopuksi saavutetaan tulokset. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 132).

6.2.1 Opinnäytetyön aineiston analysointi

Opinnäytetyön aineiston analysoimiseen on käytetty induktiivista sisällönanalyysia. Teemahaastatteluiden nauhat ovat litteroitu pääpiirteittäin, opinnäytetyön kysymysten mukaisesti. Haastattelut numeroitiin H1-H3. Litteroinnin perusteella muodostui pelkistetyt haastattelussa esiin nousseet aiheet. Analyysin aikana alkuperäisiin haastattelunauhoihin palattiin useaan kertaan. Tällä pyrittiin takamaan asioiden ja aiheiden oikea ymmärtäminen.

7 Opinnäytetyön tulokset

Teemahaastatteluissa opiskelijoiden esiin tuomat asiat olivat hyvin samankaltaisia. Kokemukset, näkemykset ja kehittämisen kohteet eivät juuri eronneet toisistaan. Ensimmäisinä haastatteluun osallistuneilla opiskelijoilla nousivat esille ulkoiset motivaatiotekijät taitopajojen ominaisuuksien muodossa, niin positiiviset kuin negatiivisetkin. Sisäisiä motivaatiotekijöitä oli selkeästi hankalampi tuoda esille.

7.1 Opiskelijoiden kokemuksia TaitoPro-taitopajoista

Opiskelijat kuvasivat TaitoPro-taitopajat hyödyllisinä, hyvinä ja kätevinä. Haastatteluun osallistuneet opiskelijat olivat sitä mieltä, että taitopajatilat ovat tulleet tarpeeseen. Heidän mielestään ne edesauttavat opintoja, kädentaitojen harjoittelua sekä käytännön harjoitteluihin valmistumista. Haastatteluun osallistuneista opiskelijoista kaikki eivät kuitenkaan kokeneet, että taitopajoissa harjoittelemine olisi omalla kohdalla tarpeellista tai välttämätöntä.

Kaikki haastatteluun osallistuneet opiskelijat olivat käyttäneet taitopajoja aiemmin, vähintään kerran. Taitopajaharjoittelusta oli opiskelijoiden kohdalla usein kulunut jo jonkin

verran aikaa, eivätkä he enää muistaneet tarkalleen kaikkia kädentaitoja harjoitellessa esiin nousseita seikkoja. Vain yksi opiskelija toi haastattelussa selkeästi esille käyttäneensä taitopajatiloi-ja useasti vuoden aikana.

7.2 Opiskelijoiden motivaatioon vaikuttavat tekijät

Opiskelijoiden haastatteluissa esiin tuomat asiat ja mielipiteet ovat muodostettu haastattelunauhojen ja litterointimateriaalin pohjalta käsitteiksi, jotka muodostavat motivaatiotekijät. Käsitteiden muotoutumista opiskelijoiden kertoman pohjalta kuvataan liitteenä olevassa taulukossa (Liite 3).

Haastatteluissa opiskelijat mainitsivat niin sisäisiä kuin ulkoisiakin motivaatiotekijöitä. Opiskelijoille oli haastatteluissa selkeästi helpompaa tuoda esille taitopajoihin liittyviä motivaatiota heikentäviä seikkoja kuin motivaatiota lisääviä tekijöitä. Alla olevassa taulukossa on kategorisoitu kaikki haastatteluissa esille tulleet opiskelijoiden taitopajaopiskelun motivaatioon liittyvät käsitteet, sen mukaan ovatko ne motivaatiota lisääviä vai motivaatiota heikentäviä tekijöitä.

Taulukko 1. Motivaatiotekijöiden kategoriat

Alakategoria	Yläkategoria	Yhdistävä kategoria
Kädentaitojen kertaamisen tarve Rauhas- sa harjoitteleminen Vähäinen laboraatio-opetus Taitojen vahvistaminen en- nen käytännön harjoittelua Varausjärjestelmän helppo- käyttöisyys Ohjeistukset <hr/> Kiire	Opiskelijoiden motivaatiota lisäävät tekijät	Opiskelijoiden motivaatiotekijät taitopaja opiskelussa

Jaksaminen Välineiden puuttuminen Epärealistinen harjoittelutilanne Käyttöohjeiden puuttuminen Avuntarve Aiempi lähihoitajatutkinto Varausjärjestelmän hankala käyttö	Opiskelijoiden motivaatiota heikentävät tekijät	
---	---	--

7.2.1 Motivaatiota lisäävät tekijät

Motivaatiota lisäävinä tekijöinä kuvattiin mahdollisuutta harjoitella hoitotyössä tarvittavia kädentaitoja taitopajoissa, rauhallisessa ympäristössä. Omien taitojen vahvistuminen ja mahdollisuus taitojen kertaamiseen koettiin motivoivana. Opiskelijat kuvasivat tärkeäksi motivaation lähteeksi myös käytännönharjoittelut. Yhdessä haastattelussa opiskelijat toivat esille sen, ettei ”harjoitteluihin kehtaa lähteä, ellei osaa mitään”. Opiskelijat kuitenkin painottivat sitä, että käytännönharjoittelussa kädentaitojen varmuus paranee, mutta niitä on tarve harjoitella jo koulussa. Motivaatiota taitopajojen käyttöä kohtaan lisäsi myös se, että teoriaopetuksen ohella koulutukseen kuuluva laboraatio-opetus koettiin riittämättömänä ja vähäisenä.

Taitopajoissa kädentaitojen harjoitteluun liittyvät ohjekansiot ja oppimisalusta Moodlen toimintaohjeet ja tarkistuslistat oli koettu hyödyllisiksi, tarpeellisiksi ja sitä kautta motivaatiota lisääviksi. Joillakin opiskelijoilla oli ollut harjoittellessa lisäksi mukana oppikirja, josta oli ollut apua.

Haastatteluissa tuli esille myös osittain ristiriitaisia mielipiteitä. Osa opiskelijoista oli kokenut sellaiset seikat hyväksi ja motivaatiota lisääviksi, mitä toiset taas kokivat motivaatiota heikentäviksi. Jotkut olivat sitä mieltä, että taitopajojen varaaminen on hankalaa, eikä varausjärjestelmä ole selkeä. Tämä vuorostaan vaikutti motivaatioon negatiivisesti. Toiset taas painottivat sitä, että taitopajojen varausjärjestelmä on helppokäyttöinen, hyvä ja madaltaa kynnystä mennä taitopajoihin itsenäisesti harjoittelemaan.

7.2.2 Motivaatiota heikentävät tekijät

Sisäisen motivaation heikentäviksi tekijöiksi opiskelijat kuvasivat kiireen, väsymyksen ja jaksamisen. Opiskelijat toivat esille koulutuksen vaativuuden, pitkät koulupäivät, tiukat aikataulut sekä itsenäisten tehtävien ja ryhmätöiden runsauden motivaatiota heikentävinä. Haastatteluiden perusteella koulutehtävien tekemisen jälkeen ylijäävä vapaa-aika käytetään enemmän omiin harrastuksiin ja ystävien sekä perheen kanssa oleiluun, kuin taitopajoissa harjoitteluun.

Opiskelijat toivat esille erityisesti välineiden puuttumisen taitopajatilosta motivaatiota heikentävänä seikkana. Taitopajoissa harjoittelua kuvattiin epärealistiseksi, väkinäiseksi sekä vajavaiseksi. Mielipiteisiin vaikutti erityisesti välineiden puuttuminen tai loppuminen. Opiskelijoiden kertoman mukaan ”välineet joutui kuvittelemaan harjoitellessa” ja ”välillä joutui improvisoimaan, kun ei ollut välineitä millä harjoitella”. Pääsääntöisesti harjoittelu laboraatiotunneilla koettiin laadukkaampana, kuin taitopajoissa harjoittelu. Selkeiden taitopajatilojen käyttöohjeet koettiin myös puuttuvan. Opiskelijat eivät tieneet mistä mitään välineitä löytyy ja etsimiseen koettiin kuluvan suurin osa harjoitteluun varatusta ajasta. Epäselvää oli ollut myös se, mitä välineitä ja tarvikkeita säästetään, mitä saa hävittää harjoittelun päätteeksi ja mihin käytetyt välineet tulisi laittaa. Nämä kokemukset vaikuttivat kielteisesti opiskelijoiden haluun varata taitopajatiloja uudelleen käyttöönsä.

Taitopajatilojen olemassa olevien ohjeiden lisäksi muutama haastatteluun osallistunut opiskelija olisi kaivannut opettajan läsnäoloa, lähinnä tueksi. Opiskelijat toivat esille haastattelussa, että harjoitellessa esiin tulleisiin ongelmiin ja kysymyksiin olisi kaivattu ja toivottu välittömiä vastauksia opettajalta. Näin harjoittelu olisi ollut mutkattomampaa, selkeämpää ja suoraviivaisempaa.

Haastatteluihin osallistuneista opiskelijoista neljällä opiskelijalla kuudesta oli aiempi toisen asteen tutkinto, lähihoitajan tutkinto. Lähihoitajan tutkinnon omaavat opiskelijat kokivat muita opiskelijoita useammin, ettei heillä ole tarvetta käyttää taitopajatiloja. Motivaatio taitopajojen käyttämiseen oli heillä selkeästi heikompi muihin verrattuna. He myös kokivat muita useammin, etteivät taitopajatilat vastanneet todellisuutta, että ”välineet olivat alkeellisia” ja ”harjoittelutilanteet epärealistisia”.

7.3 Opiskelijoiden kehittämissuhteita

Opiskelijat toivat teemahaastatteluiden aikana esille useita taitopajoihin liittyviä kehittämissuhteita. Opiskelijoiden kertomien perusteella on haastattelunauhujen sekä litterointimateriaalin avulla muodostettu käsitteitä, jotka liittyvät kehittämissuhteisiin. Käsitteiden muotoutumista kuvataan liitteenä olevassa taulukossa (Liite 4).

Kehittämissuhteuskäsitteet jaoteltiin kategorioihin aihealueiden mukaan. Taulukossa 2 esitellään kehittämissuhteiden eri kategoriat.

Taulukko 2. Kehittämissuhteiden kategoriat

Alakategoria	Yläkategoria	Yhdistävä kategoria
Välineiden löytyminen taitopajatilosta Välineiden hyvä kunto Välineet nykyaikaisia	Välinehuolto	
Taitopajojen selkeät käyttöohjeet Välineisiin liittyvät käyttöohjeet	Selkeät käyttöohjeet	Taitopajojen kehittämissuhteet
Tilanvarausjärjestelmän löytyminen Tilanvarausjärjestelmän kalenterin helppokäyttöisyyden lisääminen Varauksien lukkiutuminen	Tilanvarausjärjestelmän hienosäätö	

Kehittämisen kohteena opiskelijat toivat esille erityisesti taitopajatilojen välinehuollon. Toivomuksena oli, että pajatiloissa olisi kaikki harjoitteluissa tarvittavat välineet, että ne

olisivat hyvässä kunnossa ja ajan tasalla, jotta harjoittelu olisi mahdollisimman todentuntuista.

Taitopajoihin toivottiin myös isoa, selkeää ja mahdollisimman tarkkaa käyttöohjetta liittyen taitopajatilän käyttöön ja välineisiin. Opiskelijat kokivat että selkeät, helppolukuiset ja tiettyyn paikkaan keskitetyt käyttöohjeet nopeuttaisi harjoittelussa alkuun pääsemistä, helpottaisi välineiden löytymistä ja edesauttaisi taitopajatilän siistinä pitämistä.

Oppimisalusta Moodlen tilanvarausjärjestelmään kaivattiin myös pientä hienosäätöä. Monella opiskelijalla oli muun muassa ollut hankaluuksia löytää tilanvarausjärjestelmä, koska Moodlessa taitopajatilöjen työtila, josta tilanvarauskalenteri löytyy, on nimellä TaitoPro. Suurimmalle osalle opiskelijoista nimi TaitoPro oli vieras, he tunsivat pajatilat vain nimellä taitopaja. Tilanvarauskalenterissa oli koettu myös hankalaksi varata tila juuri oman nimen kohdalta. Lisäksi yksi opiskelija oli huomannut, että toisten varauksia on mahdollista poistaa tilanvarauskalenterista, etteivät varaukset lukkiudu, ja toivoi tähän muutosta.

8 Johtopäätökset ja pohdinta

Teemahaastatteluissa nousi esiin hoitotyön opiskelijöiden taitopaja opiskelun motivaatioon niin positiivisesti kuin negatiivisestikin vaikuttavia asioita. Yleensä ottaen opiskelijat olivat kokeneet taitopajat hyvinä, hyödyllisinä ja tarpeellisinä. Rauhallinen ja tarkoituksen mukainen harjoitteluun tarkoitettu tila lisäsi myös opiskelijöiden motivaatiota käyttää taitopajoja. Motivaatiota lisäävinä tekijöinä nousi ensimmäisinä esille kädentaitöjen harjoittelamisen tarve ja laboraatio-opetuksen vähäisyys. Suurimpina motivaatiota heikentävinä tekijöinä koettiin taitopajöjen välineiden puuttuminen sekä yleinen jaksaminen.

Opiskelijöiden motivaatiota taitopajaharjoittelua kohtaan kasvatti moni tekijä. Laboraatio-opetuksen vähäisyys koettiin yhtenä taitopajaharjoittelun motivaatiota lisäävänä tekijänä, koska laboraatiotunneilla ei ehdi saamaan tarpeeksi varmuutta kädentaitöihin. Tämän takia taitopajaharjoittelu kädentaitöjen kehittämiseen ja vahvistamiseen koettiin tärkeänä. Myös Käyhkön (2004) tutkimuksessa opiskelijat olivat kokeneet, että kädentaidot jäävät laboraatio-opetuksessa heikoiksi, eikä niihin saa varmuutta. Salmelan (2004) tutkimuksessa nousi esille niin opiskelijöiden kuin opettajienkin arviot opiskeli-

joiden hoitamisentaidoista, jotka koettiin keskinkertaisina. Useissa tutkimuksissa on noussut esille hoitotyönopiskelijoiden tyytymättömyys laboraatio-opetusta kohtaan. Laboraatio-opetus koetaan liian vähäiseksi ja ajallisesti riittämättömäksi. (Salin 2001: 30; Hakanen – Kuosmanen 2005: 37; Käyhkö 2004: 35; Salmela 2004: 56). Tutkimuksissa on myös noussut esille, että hoitotyön koulutusohjelmassa tulisi vähentää luokassa tapahtuvaa opetusta ja suosia entistä enemmän opiskelijälähtöistä opettamista erilaisissa oppimisympäristöissä (Regan 2003: 594). Erilaiset oppimisympäristöt ja taitopajatyypiset harjoitteluluokat edesauttavat teoriaopintojen ja käytännön kädentaitojen yhteen soveltamista (Freeth – Fry 2005: 278).

Kädentaitojen harjoittelu ja niihin varmuuden hankkiminen jää usein käytännön harjoittelujaksoille, kuten myös Salinin (2001) tutkimuksessa oli todettu. Käytännön harjoitteluja on aina painotettu, kun on ollut puhetta opiskelijoiden kädentaitojen varmentumisesta. Haastattelussa opiskelijat toivatkin esille, että käytännön harjoittelussa kädentaidot paranevat ja varmuus kasvaa. Myös Jaroman (2000) tekemässä kyselylomaketutkimuksessa opiskelijat kokivat käytännön harjoittelujaksot oppimista parhaiten edistäviksi tekijöiksi. Haastattelussa opiskelijat toivat kuitenkin esille myös sen, ettei käytännön harjoitteluun kehdeta lähteä, jos kädentaidot ovat todella heikot. Tämä puolestaan lisäsi opiskelijoiden motivaatiota käyttää taitopajoja kädentaitojen harjoitteluun.

Opiskelijoiden jaksaminen, väsymys ja kiire olivat taitopajoissa tapahtuvan opiskelun kannalta motivaatiota heikentäviä tekijöitä. Opiskelijat toivat esille muut itsenäiset tehtävät, ryhmätehtävät sekä pitkät koulupäivät ja tiukat aikataulut motivaatioon negatiivisesti vaikuttavina asioina. Hietaharjun (2002) tutkimuksessa ilmeni samankaltaisia motivaatiota laskevia tekijöitä, lisäksi epäonnistumiset ja epätoivo suuren tiedon tulvan vuoksi koettiin motivaatiota heikentävänä. Myös Salinin (2001) tutkimuksessa tuotiin esille, että kiireinen opiskelutahti haittasi keskittymistä kädentaitojen harjoittelussa. Koulutöiden jälkeen jäävä vapaa-aika käytetään mieluummin ystävien ja perheen parissa, kun taitopajoissa harjoitellen. Samankaltaisia tutkimustuloksia oli ilmennyt Hakanen ja Kuosmanen (2005) opinnäytetyössä, jossa opiskelijat olivat tuoneet esille sen, että vapaa-aika käytetään enemmän omiin harrastuksiin, kuin opintoihin. Lisäksi tutkimuksessa opiskelijat kertoivat enemmän siirtävänsä myöhemmäksi sellaiset tehtävät, joiden tekeminen ei juuri sillä hetkellä ole välttämätöntä. Kuitenkin oli painotettu, etteivät opiskelijat pyri viettämään mukavaa elämää valmistumisen kustannuksella vaan he pyrkivät käyttämään lukuajansa tehokkaasti.

Välineiden puuttuminen taitopajatilosta heikensi myös opiskelijoiden motivaatiota. He toivatkin esille taitopajatilojen puutteet suurimpana syynä siihen, ettei tiloja haluttu varata omaan käyttöön uudelleen. Puutosten vuoksi opiskelijat olivat kokeneet, ettei harjoittelu taitopajoissa ollut todentuntuista, vaan että monessa vaiheessa oli joutunut improvisoimaan tai kuvittelemaan välineet, jolloin kädentaitojen harjoittelu oli jäänyt puutteelliseksi tai vajavaiseksi. Salinin (2001) tutkimuksessa opiskelijat olivat arvioineet, ettei hoitotaitoja harjoitellessa ollut käytettävissä tarpeeksi välineitä eikä hoitoteknologian käyttöön ollut tarpeeksi mahdollisuuksia. Taitopajatilojen selkeiden käyttöohjeiden puuttuessa välineiden etsimiseen oli opiskelijoilta tuhrautunut harjoitteluun tarkoitettua aikaa. Opiskelijat olivat myös pohtineet harjoittelun päättämiseksi mihin käytetyt välineet tulisi laittaa sekä mitkä välineet tulisi säästää ja mitkä hävittää.

Muutama opiskelija toi esille haastatteluissa, että olisi kaivannut opettajan läsnäoloa taitopajoissa harjoitellessa. Näin ollen vastauksien ja avun saaminen harjoitellessa ilmeneviin kysymyksiin ja ongelmiin saisi välittömästi. Opiskelijat kokivat, että harjoittelu opettajan läsnä ollessa olisi ollut selkeämpää ja mutkattomampaa. Käyhkön (2004) tutkimuksessa opiskelijat olivat kertoneet, etteivät halua harjoitella kädentaitoja ilman opettajan ohjausta, vaikka kädentaitojen harjoittelun tarvetta olisikin. Kädentaitojen itsenäisessä oppimisessä koettiin, että oppimisen prosessista jää paljon asioita käsittelemättä ilman opettajan ohjausta. Koettiin myös, että kokonaiskuva opiskeltavasta asiasta on vaikea hahmottaa ja muodostaa. Opiskelijoiden asenne oppimiseen ilmeni epäröintinä, eivätkä opiskelijat uskoneet oppivansa. Oppimisen edetessä opiskelijat kuitenkin olivat tiedostaneet oppivansa, vaikka opettaja ei ollut tilanteessa läsnä. Tällaiset ongelmat on kuitenkin pyritty taitopajoissa välttämään. Jotta taitopajoissa saa harjoitella, edellytetään että teoriaopinnot ja laboraatio-opinnot ovat suoritettu. Näin ollen opiskelijat eivät suoranaisesti opiskele kädentaitoja itsenäisesti, vaan käyvät taitopajoissa niitä vahvistamassa.

Kaksi kolmasosaa haastatteluun osallistuneista opiskelijoista olivat aiemmalta tutkinoltaan lähihoitajia. Lähihoitajan tutkinnon omaavat opiskelijat kokivat muita opiskelijoita useammin, ettei heillä ole tarvetta käyttää taitopajatiloja. Motivaatio taitopajojen käyttämiseen oli heillä selkeästi heikompi muihin verrattuna ja he myös kokivat muita useammin, etteivät taitopajatilat vastanneet todellisuutta. Hakasen ja Kuosmasen (2005) opinnäytetyössä oli saavutettu vastaavia tuloksia. Heidän opinnäytetyössään oli huomioitu, että opiskelijat jotka eivät tehneet hoitoalalla työtä, oli korkeampi opiskelumoti-

vaatio kuin hoitoalalla työskentelevillä opiskelijoilla. Myös ne opiskelijat, jotka olivat työskennelleet hoitoalalla ennen opiskelemaan tuloa, olivat heikommin motivoituneita kuin ne, joilla ei ollut aiempaa kokemusta hoitoalalta. Hietaharjun (2002) tutkimuksessa tulokset olivatkin päinvastaiset. Tutkimuksessa aikaisempi lähihoitajan tutkinto lisäsi tiedonhalua ja nosti motivaatiota oppia hoitoalasta vielä enemmän.

Haastatteluissa ilmeni muutamia kehittämissuhteita, jotka opiskelijat toivat esille. Kehittämisen kohteena nousi esille erityisesti taitopajatilojen välinehuolto. Pajatiloihin toivottiin kaikkia harjoitteluissa tarvittavia hyväkuntoisia ja ajanmukaisia välineitä, jotta harjoittelu olisi mahdollisimman realistista. Myös tarkkaa pajatiloihin liittyvää käyttöohjetta toivottiin laitettavaksi esimerkiksi pajatilan seinälle. Tilanvarausjärjestelmään kaivattiin pientä hienosäätöä, lähinnä tilanvarauskalenterin helppokäyttöisyyden lisäämiseksi. Opiskelijat ovatkin useassa tutkimuksessa kokeneet tärkeäksi sen, että heidän mielipiteet ja palautteet otetaan huomioon opintojen suunnittelussa. Opiskelijat olivat kuitenkin kokeneet, etteivät he pysty tarpeeksi vaikuttamaan tai osallistumaan omiin opintoihin liittyviin asioihin, joka vuorostaan saattaa vaikuttaa opiskelumotivaation laskuun. Suurin osa oli tyytymättömiä osallistumismahdollisuuksiinsa koulutusohjelman opetuksen kehittämiseksi. (Hakanen – Kuosmanen 2005; Salin 2001; Hietaharju 2002; Käyhkö 2004.)

Kaiken kaikkiaan haastatteluissa ilmenneet motivaatioon vaikuttavat tekijät olivat hyvin samankaltaisia kuin muissa tutkimuksissa ja tulokset olivat verrattavissa muihin saman aihealueen tutkimuksiin. Uskon, että opinnäytetyön perusteella TaitoPro-taitopajoja on mahdollista kehittää entistä opiskelijaystävällisemmiksi, jotta taitopajojen käyttö olisi tulevaisuudessa entistä tehokkaampaa ja aktiivisempaa. Opiskelijoiden kokiessa, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa ja heidän ehdotuksiaan kuunnellaan, myös motivaatio koulutusta sekä itsenäistä opiskelua kohtaan lisääntyy.

9 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Opinnäytetyötä työstäessäni ja tietoperustaa kerätessäni sain paljon apua Metropolia ammattikorkeakoulun Tukholmankadun toimipisteen kirjaston informaatioilta. Informaattorit avustivat lähdemateriaalin löytymisessä, tietokantahakujen rajaamisessa sekä hyödyllisten tietokantojen käyttämisessä. Tiedonhakuja tein useaan kertaan opinnäyte-

työn kirjoitusprosessin aikana, jotta lähdemateriaali olisi mahdollisimman tarkoituksenmukaista ja kattavaa.

Laadullista tutkimusmenetelmää käytettäessä kriteereitä tutkimuksen luotettavuudelle ovat uskottavuus, siirrettävyys, riippuvuus ja vahvistettavuus (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 160). Opinnäytetyössäni olen pyrkinyt kuvaamaan opinnäytetyön prosessia, haastateltavien valintaa, aineiston keruuta sekä aineiston analysointia seikkaperäisesti ja selkeästi, jotta lukija kykenisi ymmärtämään opinnäytetyön vahvuudet ja rajoitukset.

Opinnäytetyön luotettavuuteen negatiivisesti vaikuttaa tietenkin osaltaan se, etten aiemmin ole käyttänyt laadullista tutkimusmenetelmää. Laadullinen tutkimusmenetelmä ei siis ole minulle entuudestaan tuttu. Tuloksen luotettavuuteen vaikuttaa myös haastatteluun osallistuneiden opiskelijoiden vähäinen määrä (N=6). Haastatteluaineiston ollessa suppea kaikki taitopajoihin liittyvät motivaatiotekijät tai kehittämis ehdotukset eivät varmasti ole opinnäytetyössä tulleet esitellyksi.

Opinnäytetyön luotettavuuteen vaikuttaa olennaisesti se, saadaanko opinnäytetyön kysymyksiin luotettavia vastauksia. Mielestäni opinnäytetyönkysymyksiin on tuloksissa vastattu ja vastaukset kysymyksiin koen luotettavina. Teemahaastatteluihin osallistuneiden opiskelijoiden subjektiivisia vastauksia voidaan tässä opinnäytetyössä pitää luotettavina, koska aineisto koostuu haastatteluista, jossa opiskelijat ovat tuoneet esille omia kokemuksiaan ja mielipiteitään. Haastatteluaineistoihin on osaltaan heikentävästi vaikuttanut se, että opiskelijoiden taitopajojen käytöstä oli kulunut jo hieman aikaa, eivätkä he enää muistaneet kaikkia seikkoja. Koen, että haastatteluissa ilmenneet opinnäytetyön tulokset liittyen motivaatioon vaikuttaviin tekijöihin sekä kehittämis ehdotuksiin olivat hyvin samankaltaisia verrattaessa muuhun tutkittuun tietoon.

Kaikki haastatteluihin osallistuneet opiskelijat saivat kiitokseksi vaivannäöstään suklaalevyn. Opinnäytetyön haastatteluosaan minulla oli suuria vaikeuksia saada riittävästi osallistujia, joten suklaalevyt lisäsivät opiskelijoiden motivaatiota osallistua teemahaastatteluihin. Tämä voidaan kokea lahjontana ja sitä kautta luotettavuutta vähentävänä tekijänä.

Anonymiteetti on keskeinen asia tutkimustyössä. Tutkimustietoja ei luovuteta kenellekään tutkimusprosessin ulkopuolisille. Haastatteluun osallistuvilla on annettava mah-

dollisuus kieltäytyä antamasta tietojaan tai keskeyttää tutkimus. (Kankkunen – Vehviläinen-Julkunen 2009: 177-179.) Aineiston keräämisen yhteydessä haastatteluihin osallistuneille opiskelijoille taattiin anonymiteetti ja kerrottiin, että aineisto on luottamuksellista. Haastatteluun osallistuneille on kerrottu opinnäytetyöstä, opinnäytetyön tarkoituksesta ja siitä, miten heidän osallistumisensa vaikuttaa opinnäytetyöhön. Opinnäytetyön haastatteluihin osallistuminen oli opiskelijoille täysin vapaaehtoista. Heille taattiin mahdollisuus kieltäytyä osallistumasta milloin tahansa, vaikka se heikentäisikin opinnäytetyön tuloksia. Opinnäytetyön teemahaastatteluihin opiskelijat osallistuivat nimettöminä ja litterointi tapahtui yleiskielellä, jotta tuloksista ei voitaisi tunnistaa yksittäisiä osallistujia.

Opinnäytetyötä varten kerätty aineisto on tarkoitettu ainoastaan opinnäytetyön tekemistä varten ja aineisto tulee ainoastaan opinnäytetyön tekoprosessiin osallistuvien henkilöiden käyttöön. Kaikki haastatteluaineistoihin liittyvät äänitteet sekä tekstitiedostot tuhotaan ja hävitetään opinnäytetyön valmistumisen jälkeen. Näin taataan ettei opinnäytetyön aineisto joudu muuhun käyttöön.

Opinnäytetyö julkaistaan Oppimisympäristöt kongressissa posterina 3. kesäkuuta 2013. Opinnäytetyön tulokset hyödynnetään TaitoPro - Itsenäisen oppimisen oppimisympäristön kehittämiseen.

Lähteet

Freeth, Della – Fry, Heather 2005. Nursing students' and tutors' perceptions of learning and teaching in clinical skills centre. *Nurse Education Today* 25 (4). 272-282.

Hakanen, Heidi – Kuosmanen, Jaana 2005. Hoitotyön opiskelijoiden opiskelumotivaatio ja siihen yhteydessä olevat tekijät. *Opinnäytetyö*. Helsingin Ammattikorkeakoulu Stadia.

Hietaharju, Päivi 2002. Motivaatio hoitamaan oppimisessa ammattikorkeakoulun opiskelijoiden kuvaamana. *Pro Gradu*. Lääketieteellinen tiedekunta, Tampereen yliopisto.

Hirsjärvi, Sirkka – Remes, Pirkko – Sajavaara, Paula 2009. Tutki ja kirjoita. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Jaroma, Anneli 2000. Koulutus ja tuleva toiminta hoitotyössä. Kysely kätilö-, sairaanhoitaja- ja terveydenhoitajaopiskelijoille. Kuopion yliopiston julkaisuja E Yhteiskuntatieteet 83. Väitöskirja. Kuopion yliopisto: Hoitotieteen laitos.

Kalakoski, Virpi – Laarni, Jari – Paavilainen, Petri – Anttila, Raija – Halonen, Seija – Kreivi, Minka 2007. *Persoona 4: Motivaatio, tunteet ja taitava toiminta*. Helsinki: Edita Prima Oy

Kankkunen, Päivi – Vehviläinen-Julkunen, Katri 2009. Tutkimus hoitotieteessä. 1. painos. Helsinki: WSOY Pro Oy

Kauppila, Reijo. 2003. *Opi ja opeta tehokkaasti: Psyykkinen valmennus oppimisen tukena*. Juva: WS Bookwell Oy.

Komulainen, Raija-Liisa – Vasara-Aaltonen, Marianne – Haarala-Muhonen, Anne 2012. Motivaation aallokossa – kokemuksia oikeustieteen opiskelusta. *Oikeus* 2012 (41) s. 121-130.

Käyhkö, Pirjo 2004. Oppimisen kokemuksia hoitotyön kädentaitojen harjoittelusta sairaanhoitaja- ja terveydenhoitajaopiskelijoiden kuvaamina. *Pro Gradu*. Hoitotieteen laitos, Kuopion yliopisto.

Malmberg, Lars-Erik – Little, Todd D. 2005. Nuorten koulumotivaatio. Teoksessa Salmela-Aro, Katariina – Nurmi Jari-Erik: *Mikä meitä liikuttaa*. Keuruu: PS-kustannus. 127-144.

Metsämuuronen, Jari 1997. Omaehtoinen oppiminen ja motiivirakenteet. Tutkimus 3/1997. Opetushallitus.

Niermeyer, Rainer – Seyffert, Manuel 2004: *Motivaatio*. Hellsten, Sari (suom.). Helsinki: Oy Rastor Ab.

Ojanen, Sinikka 2006. *Ohjauksesta oivallukseen*. Helsinki: Yliopistopaino.

Oppimisympäristön käsite. 2012. Koppa – Jyväskylän Yliopisto. Verkkodokumentti. <<https://koppa.jyu.fi/avoimet/mit/virtuaaliset-oppimisympaeristoet/oppimisympaeristoet-ja>

Regan, Julie A 2003. Motivating students toward self-directed learning. Nurse Education Today 23 (8). 593-599.

Ruohotie, Pekka 1998. Motivaatio, tahto ja oppiminen. Helsinki: Oy Edita Ab.

Sairaanhoitajan työ ja hoitotyön kehittäminen. 2013. Suomen Sairaanhoitajaliitto ry. Verkkodokumentti. <http://www.sairaanhoitajaliitto.fi/sairaanhoitajan_työ_ja_hoitotyön/>. Luettu 7.4.2013.

Salin, Lea 2001. Sairaanhoitajaopiskelijoiden käden taitojen oppiminen laboraatio-oppimisympäristössä. Opinnäytetutkielma. Hoitotieteenlaitos. Kuopion Yliopisto.

Salmela, Marjo 2004. Sairaanhoitajaopiskelijoiden hoitamisen taidot ja niiden opetus ammattikorkeakoulussa. Opiskelijoiden, opettajien ja ohjaajien arviot. Turun Yliopiston julkaisuja Sarja C osa 213. Väitöskirja. Turun yliopisto: Hoitotieteen laitos.

TaitoPro. 2011. Verkkodokumentti. <<http://moodle.metropolia.fi/course/view.php?id=3783>>. Luettu 7.4.2013.

Teho Pro – oivaltavaa oppimista oppimisympäristöissä. 2013. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Verkkodokumentti. <<http://www.metropolia.fi/koulutusohjelmat/terveys-ja-hoitoala/oppimisymparistot>>. Luettu 7.4.2013.

Terveystieteiden laaki 1326/2010. Helsingissä 30.12.2010.

Virtanen, Mari 2012. Bioanalytiikan itsenäisen oppimisen ympäristö. Bioanalyttikko 2/2012 s.30-33.

Tutkimuslupahakemus

TUTKIMUSLUPAHAKEMUS 1 (4)

Hakijan tiedot	Nimi Anna Havio		
	Katuosoite Reiherintie 9 F 75	Postinumero 00870	Postitoimipakka Helsinki
	Puhelin 0415319595	Sähköpostiosoite anna.havio@metropolia.fi	
	Tutkimuslaitos, oppilaitos tai muu yhteisö Metropolia Ammattikorkeakoulu		Hakijan tehtävä/virka-asema hoitotyön opiskelija
	Tutkimuksen ohjaaja		
Tutkimuksen ohjaaja	Nimi Leena Hinkkanen		
	Toimipaikka ja osoite Metropolia ammattikorkeakoulu, Tukholmankatu 10, Helsinki		
	Puhelin	Sähköpostiosoite leena.hinkkanen@metropolia.fi	
	Päikka ja päivämäärä 13.2.2013	Allekirjoitus, sitoudun ohjaamaan tutkimusta Leena Hinkkanen	
Päiväys ja allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä Helsinki 13.2.2013	Hakijan allekirjoitus Anna Havio	
	Valmistelija täyttää	☐ Puolian tutkimusluvan myöntämistä ☐ En puolla tutkimusluvan myöntämistä	
Päiväys ja valmistelijan allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä / /		Valmistelijan allekirjoitus ja nimen selvennys
	Päätöksiä täyttää		
Päätöksiä täyttää	Tutkimusluvan myöntäminen		
	☒ Tutkimuslupa myönnetään ☐ Tutkimuslupaa ei myönnetä		
	Myöntämisen ehdot		
	☒ Tutkimuksen myöntämisen ja tietojen luovuttamisen ehtona on, että tutkimuksen tekijä sitoutuu huolehtimaan tietojen käsittelystä ottaen huomioon henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön. Tutkimuksen tekijä on velvollinen käyttämään tietoja luottamuksallisesti ja ainoastaan tämän tutkimuksen tekemiseksi. Tutkimuksen valmistuttua tiedot on hävitettävä asianmukaisella tavalla. ☒ Hakijan tulee toimittaa valmis raportti tutkimuksen valmistuttua ☐ Muut ehdot		
Perustelut myöntämättä jättämiselle			
Päiväys ja päättäjän allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä Helsinki 13.2.13		Riitta-Konkola, rehtori ELINA ERIKSSON
	Tiedottaminen päätöksestä		
☒ tutkimusluvan hakijalle ☐ opintotoimiston päällikölle ☐ tietohallintojohtajalle ☐ TKI-kehityspalveluihin			

TIIVISTELMÄ TUTKIMUSSUUNNITELMASTA

Tutkimuksen tekijä/ -t	Anna Havio
Tutkimuksen nimi	Hoitotyön opiskelijoiden motivaatio itsenäiseen opiskeluun taitopajoissa
Tutkimuksen tausta	Opinnäytetyö liittyy terveystieteiden ja hoitoalan koulutusohjelman Techo Pro - kehittämis- ja tutkimushankkeen TaitoPro - Itsenäisen oppimisen oppimisympäristön kehittämiseen.
Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimusongelmat	<p>Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja lisätä hoitotyön opiskelijoiden omaehtoista itsenäistä opiskelua taitopajoissa. Tällä hetkellä taitopajoja käytetään lähinnä osana opintojaksojen suorituksia, mutta taitopajojen omaehtoinen itsenäinen käyttö on vähäistä. Haastattelemalla hoitotyön opiskelijoita kartoitan mikä motivoi omaehtoiseen itsenäiseen opiskeluun taitopajoissa sekä sitä, mikä lisää ja mikä vähentää motivaatiota.</p> <p>Opinnäytetyö tehdään teemahaastatteluiden avulla, jossa haastatellaan kaksi kolmen hengen ryhmää. Tarkoituksena olisi kutsua syksyllä 2012 aloittaneita hoitotyön opiskelijoita haastatteluun, koska heillä on jo kokemusta taitopajojen käytöstä opintojaksojen yhteydessä.</p>
Tutkimuksen aikataulu	Haastattelut olisivat tarkoitus tehdä maaliskuun 2013 aikana. Opinnäytetyö valmistuu huhtikuun 2013 aikana.
Liittyykö tutkimukseen tutkimus- eettisiä ongelmia? Jos liittyy, mitä?	
Metropolia ammattikorkeakoulun rooli tutkimuksessa (vastuut, velvollisuudet ja hydyt)	Opinnäytetyön kautta taitopajoja voidaan kehittää edelleen niin, että hoitotyön opiskelijoiden omaehtoinen itsenäinen opiskelu taitopajoissa lisääntyy.

Haastattelukutsu

Hyvä hoitotyön opiskelija,

Teen opinnäytetyötäni, joka on osa TaitoPro – Itsenäisen oppimisen oppimisympäristön kehittämistä. Tarkoitukseni on kuvata hoitotyön opiskelijoiden motivaatiota omaehtoiseen itsenäiseen opiskeluun taitopajoissa. Tavoitteena on edistää hoitotyön opiskelijoiden omaehtoista opiskelua taitopajoissa ja kehittää taitopajoja niin, että ne palvelevat hoitotyön opiskelijoiden tarpeita mahdollisimman hyvin.

Aineisto opinnäytetyötäni varten kerätään teemahaastatteluiden avulla, jotka nauhoitetaan. Aineistoa käsitellään luottamuksellisesti, eikä aineistoa käytetä muuhun tarkoitukseen, kuin opinnäytetyön tekemiseen. Haastatteluun osallistuminen on anonymiä. Tuloksista ei ole tunnistettavissa yksittäisiä osallistujia. Haastatteluun osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja haastattelu on milloin tahansa mahdollista keskeyttää. Haastattelut toteutetaan maaliskuun ja huhtikuun 2013 aikana.

Otathan minuun yhteyttä sähköpostitse, mikäli olet kiinnostunut osallistumaan teemahaastatteluun. Haastatteluun osallistuvat saavat kiitokseksi Fazerin suklaalevyt.

Kiitos mielenkiinnostasi!

Ystävällisin terveisin,

Anna Havio
anna.havio@metropolia.fi

Opinnäytetyön ohjaaja:

Leena Hinkkanen

leena.hinkkanen@metropolia.fi

Motivaatiokäsitteiden muotoutuminen

Opiskelijoiden ilmaisut	Pelkistetyt ilmaisut / käsitteet
”...laboraatioissa ei ehdi harjoitella tarpeeksi, usein ehtii kokeilla vain kerran...”	Kädentaitojen kertaamisen tarve
”...saa mennä omassa tahdissa harjoittelemaan ja ehtii pohtia toimintatapoja...”	Rauhassa harjoittelemine
”...laboraatioita on niin vähän, että käden taidot jää heikoksi..”	Vähäinen laboraatio-opetus
”...ei harjoitteluihin kehtaa lähteä, ellei osaa mitään...”	Taitojen vahvistaminen ennen käytännön harjoittelua
”...varauskalenteria oli helppo käyttää, se oli selkeä...”	Varausjärjestelmän helppokäyttöisyys
”...Moodlen ohjeista oli hyötyä ja apua, mutta oli meillä oppikirjakin mukana...”	Ohjeistukset
”...muiden tehtävien ja kurssien kanssa on niin kiire...”	Kiire
”...ei sitä yleensä enää jaksaa tehdä mitään ylimääräistä, omaa aikaa koulun ulkopuolella on niin vähän...”	Jaksaminen
”...välineet joutui kuvittelemaan harjoittelussa...”, ”... välillä joutui improvisoimaan, kun ei ollut välineitä millä harjoitella...”	Välineiden puuttuminen
”...ei kukaan todellisuudessa toimi niin	Epärealistinen harjoittelutilanne

<p>kuin me kun harjoittelimme...”</p> <p>”...ei ollut ohjeita siitä, mihin välineet pitäisi laittaa lopuksi...”, ”...ei tiedetty mitä saa heittää pois ja mitä pitäisi säästää...”</p> <p>”...välillä olisi ollut kiva, jos olisi ollut opettaja jolta kysyä neuvoa heti...”</p> <p>”...ei sitä meinannut löytää sieltä Moodles-ta ollenkaan, kun se oli sillä TaitoPro nimellä...”, ”...oli vaikea saada se varaus osumaan juuri oman nimen kohdalle...”</p>	<p>Käyttöohjeiden puuttuminen</p> <p>Avuntarve</p> <p>Varausjärjestelmän hankala käyttö</p>
---	---

Kehittämisehdotuskäsitteiden muotoutuminen

Opiskelijoiden ilmaisut	Pelkistetyt ilmaisut / käsitteet
<p>”...olisi hyvä että kakki välineet mitä harjoittelussa tarvitsee, löytyisi taitopajoista...”</p>	<p>Välineiden löytyminen taitopajatiiloista</p>
<p>”...välineet voisi olla ehjiä...”</p>	<p>Välineiden hyvä kunto</p>
<p>”...uudet ja ajanmukaiset välineet edistävivät oppimista enemmän...”</p>	<p>Välineet nykyaikaisia</p>
<p>”...selkeät käyttöohjeet auttaisivat käyttämään taitopajoja tehokkaasti...”</p>	<p>Taitopajojen selkeät käyttöohjeet</p>
<p>”...olisi hyvä olla selvät ohjeet, että tietäisi missä välineet on ja mihin se pitää laittaa kun on valmis...”</p>	<p>Välineisiin liittyvät käyttöohjeet</p>
<p>”...varauskalenteri voisi olla toisella nimellä, nyt sen löytyminen kesti tosi kauan...”</p>	<p>Tilanvarausjärjestelmän löytyminen</p>
<p>”...Oli tosi vaikeaa saada varattua se tila just siitä oman nimen kohdalta...”</p>	<p>Tilanvarausjärjestelmän kalenterin helpokäyttöisyyden lisääminen</p>
<p>”...huomasin että ne varaukset ei lukkiudu, et muiden varauksia voi poistaa sieltä...”</p>	<p>Varauksien lukkiutuminen</p>